

**TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET**

Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn
info@mkm.ee

Teie 09.12.2024 nr 2-2/3131-1

Meie 31.01.2025 nr 2-2/2024/0121

**Arvamus küberturvalisuse seaduse ja teiste
seaduste muutmise seaduse (küberturvalisuse
2. direktiivi ülevõtmine) eelnõule**

Austatud Liisa-Ly Pakosta

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi TTJA) on tutvunud küberturvalisuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (küberturvalisuse 2. direktiivi ülevõtmine) eelnõuga. TTJA tänab võimaluse eest arvamust avaldada.

1. TTJA toetab küberturvalisuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (küberturvalisuse 2. direktiivi ülevõtmine) eelnõuga kavandatavaid muudatusi, võtmaks üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2022/2555, 14. detsember 2022, mis käsitleb meetmeid, millega tagada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus, ja millega muudetakse määrust (EL) nr 910/2014 ja direktiivi (EL) 2018/1972 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv (EL) 2016/1148 (küberturvalisuse 2. direktiiv, edaspidi NIS2 direktiiv).
2. Eelnõu § 1 punktiga 49 nähakse ette küberturvalisuse seaduse (KüTS) täiendamine §-ga 13³, mis puudutab Euroopa küberturvalisuse sertifitseerimise kavade kasutamist. Säte on seotud NIS2 direktiivi artikli 24 üle võtmisega ja sellel on ka seos NIS2 direktiivi põhjenduspunktidega 80–82 ja 138. TTJA peab oluliseks märkida sättega seonduvalt järgmist.
 - 2.1. KüTS §-ga 13¹ on Eestis määratud riiklikuks küberturvalisuse sertifitseerimise asutuseks TTJA.
 - 2.2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/881, 17. aprill 2019, mis käsitleb ENISAt (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 (küberturvalisuse määrus) artikli 58 lõike 5 kohaselt tagavad liikmesriigid, et riiklikel küberturvalisuse sertifitseerimise asutustel on piisavad ressursid oma volituste rakendamiseks ning oma ülesannete tulemuslikuks ja tõhusaks täitmiseks. Seejuures on riiklikul küberturvalisuse sertifitseerimise asutusel küberturvalisuse määruse artikli 58 lõike 7 punkti 1 kohaselt muu hulgas kohustus teha järelevalvet Euroopa küberturvalisuse sertifitseerimiskavade täitmise ja rakendamise üle.
 - 2.3. Lisaks on riikliku küberturvalisuse sertifitseerimise asutuse ülesandeid täpsustatud ja täiendatud Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2024/482, 31. jaanuar 2024, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/881 rakenduseeskirjad

seoses Euroopa ühiskriteeriumidel põhineva küberturvalisuse sertifitseerimise kava (EUCC) vastuvõtmisega. Viidatud rakendusmääruse IV peatükk käsitleb mh riikliku sertifitseerimisasutuse kohustusi seoses Euroopa küberturvalisuse kava rakendamisega ja teatamiskohustusega. Rakendusmääruse artiklid 25-31 täpsustavad seejuures, millises osas on riiklikul sertifitseerimisasutusel kohustus teha järelevalvet seoses sertifitseerimise kava rakendamisega. Lisaks on rakendusmääruse artiklis 48 sätestatud EUCC haldamise nõuded. Seega kuulub riikliku küberturvalisuse sertifitseerimisasutuse ülesannete hulka ka Euroopa küberturvalisuse sertifitseerimise rühma (ECCG) töös osalemine.

- 2.4. Küberturvalisuse määruse alusel on hetkel avaldatud rakendusmäärus (EL) 2024/482, analoogsed rakendusmäärused on plaanis avaldada kõikide Euroopa sertifitseerimise kavade kohta. Seejuures on hetkel aktiivselt väljatöötamisel Euroopa küberturvalisuse sertifitseerimise kava pilveteenuste jaoks (EUCS), 5G teenuste Euroopa küberturvalisuse sertifitseerimise kava (EU5G) ja Euroopa digitaalse identiteedi rahakott (EUID Wallet). Eestil on huvi kõikide viidatud arenduste vastu ning nende rakendamine avaldab ka mõju TTJA ülesannete suurenemisele. Lisaks on ECCG töörühmas ettevalmistamisel rakendusmääruse väljatöötamine, millega täpsustatakse küberturvalisuse määruse artiklis 59 viidatud vastastikuse eksperdi hinnanguga seonduvat ning mis algse ajakava kohaselt on planeeritud jõustuma käesoleva aasta lõpus.
- 2.5. Eelnevat arvesse võttes on ette nähtav TTJA koormuse tõus KüTS § 13³ jõustumisega, kui võrd TTJA ressursivajadus suureneb iga Euroopa sertifitseerimise kava rakendamisega.
- 2.6. Täiendavalt märgime, et ehkki KüTS § 13³ lõike 1 kohaselt võib Vabariigi Valitsuse määrusega kohustada teenuse osutajat järgima küberturvalisuse sertifitseerimise kava, ei ole TTJA hinnangul välistatud, et teenuse osutajad võtavad vastu otsuse kava järgida ka vabatahtlikult. Näiteks võib selline vajadus tekkida mõne koostööpartneri nõudmisel, kes soovib, et teenuse osutajal oleks KüTS §-s 7 sätestatud nõuetele vastavuse tõendamiseks kasutusel teatavad IKT-tooted, IKT-teenused ja IKT-protssid.
- 2.7. Lähtudes TTJA-le lisanduvatest tegevustest seoses sertifitseerimise kavadega, teeme ettepaneku täiendada eelnõu seletuskirja peatükki 7, tuues välja seaduse rakendamisega kaasnevad mõjud ka TTJA-le. Eelkõige palume välja tuua, et **seadusest tulenevate uute ülesannete täitmiseks on riiklikul küberturvalisuse sertifitseerimise asutusel vaja luua üks täiendav ametikoht. Ametikoha töövaldkond on küberturvalisuse sertifitseerimise kavade täitmise ja rakendamise üle järelevalve teostamine. Loodava ametikoha abil on võimalik TTJA-l rakendada temale määratud volitusi ning täita ülesandeid tulemuslikult ja tõhusalt.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Talving
peadirektor

Melissa Liivak
6672037 melissa.liivak@ttja.ee